ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420226217
Lietas arhīva Nr. AA43-0176-19/3
ECLI:LV:ADAT:2019:0411.A420226217.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2019. gada 11. aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Sandra Gintere,
tiesneses Karina Krastiņa un Santa Liniņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas Apriņķa Avīze" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Dienas Mediji" pieteikumiem par Valsts kultūrkapitāla fonda padomes 2017. gada 19. aprīļa lēmuma (sēdes protokols Nr.5 (352)) atzīšanu par prettiesisku, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Dienas Mediji" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2018. gada 9. maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts kultūrkapitāla fonds (turpmāk – Fonds) izsludināja projektu konkursu 2017. gadam mērķprogrammā „Atbalsts medijiem sabiedriski nozīmīga satura veidošanai un nacionālās kultūrtelpas stiprināšanai latviešu valodā" (turpmāk – Mērķprogramma).

SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" minētajā konkursā iesniedza projektu „Piederu Latvijai!". SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" iesniedza projektus „LiVe.Diena", „Diena Pēta", „Drukātais izdevums „Bērnu diena"" un „Ziņu anatomija".

[2] Fonda padome ar 2017. gada 19. aprīļa lēmumu (sēdes protokola Nr.5 (352) 2. punkts, turpmāk – Lēmums) cita starp atteica piešķirt finansējumu SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" iesniegtajam projektam „Piederu Latvijai!", jo saskaņā ar Mērķprogrammas konkursa nolikuma 6.5. punktu iegūts mazāks punktu skaits, salīdzinot ar pārējiem pieteikumiem šajā konkursa kategorijā.

Ar Lēmumu cita starp SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" atteikts piešķirt finansējumu projektiem „LiVe.Diena", „Diena Pēta", „Drukātais izdevums „Bērnu diena"", jo saskaņā ar Mērķprogrammas konkursa nolikuma 6.5. punktu iegūts mazāks punktu skaits nekā nepieciešams, lai kvalificētos finansējuma iegūšanai. Projektam „Ziņu anatomija" piešķirts daļējs finansējums 20 000 *euro* apmērā (prasīti 39 337,46 *euro*).

[3] SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku. Pieteikums pamatots šādi.

[3.1] Konkursā un tā uzvarētāju izvēlē netika ievēroti ar Ministru kabineta 2016. gada 8. novembra rīkojumu Nr.667 „Par Latvijas mediju politikas pamatnostādēm 2016.-2020. gadam" atbalstītajās Latvijas mediju politikas pamatnostādnēs (turpmāk – Pamatnostādnes) noteikto mērķu rīcības pamatprincipi. Pirmkārt, nav nodalīts sabiedrisko mediju un komercmediju finansējums, jo starp uzvarētājiem ir arī valsts SIA „Latvijas Televīzija", kas ir sabiedriskais medijs un tiek finansēts no valsts budžeta (konkursa nolikuma 2.5.1. punkta pārkāpums). Otrkārt, nav panākta godīga konkurence reģionālo mediju reklāmas tirgū. Treškārt, nav atbalstīta drukātā prese un tās digitālā versija, jo uzvarētāju vidū drukātie mediji ir nelielā skaitā. Ceturtkārt, nav ievērots Pamatnostādņu rīcības plāna 4., 5. un 6. punkts, jo konkursā nav cilvēku ar īpašām vajadzībām, nav primāri sasniegta diasporas auditorija un nav veikta mediju daudzpusības izpēte.

[3.2] Pieteicējas projekta īstenošanas rezultātā valsts atbalstu saņemtu plašs pretendentu loks, kas aptver auditoriju visos Latvijas reģionos, radot sabiedriski nozīmīgu saturu, tādējādi izpildot Pamatnostādņu rīcības plāna 1., 2. un 3. punktu. Atzīstot par uzvarētājiem spēcīgus medijus, kas strādā ar peļņu, netiek nodrošināta mediju atbalsta funkcija.

[3.3] Vairāki konkursa uzvarētāji nav reģistrēti kā masu informācijas līdzekļi saskaņā ar likumā „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteikto.

[3.4] Atbilstoši konkursa nolikuma 2.7. un 6.5. punktam konkursa komisijai katrā kategorijā bija jānosaka pieci

uzvarētāji no tiem, kas sasnieguši vismaz 65 punktus. Pieteicējas iesniegtais projekts ietilpa piektajā kategorijā (nolikuma 1.6.5. punkts). Šajā kategorijā tika noteikti četri uzvarētāji, lai gan citi pretendenti, tostarp SIA „Rīgas Apriņķa Avīze", ieguva vairāk par 65 punktiem.

[3.5] Akciju sabiedrības „Delfī" projekts „Latvijas pašvaldību temperatūra 2017" tika iesniegts jau kā gatavs un realizēts – projekts bija apskatāms tās portālā jau pirms konkursa noslēguma, turklāt ar Fonda logo par saņemto atbalstu.

[3.6] Sākotnēji Fonda mājaslapā tika publicēta informācija, ka Valsts kanceleju konkursa ekspertu komisijā pārstāves /pers. A/. Taču no konkursa komisijas vērtēšanas protokola redzams, ka to kā Valsts kancelejas pārstāve parakstījusi /pers. B/. Publiskajā telpā ir izskanējusi informācija, ka /pers. B/ uz konkursā iesniegto projektu vērtēšanas dienu 2017. gada 17. aprīli bija pārtrauktas darba tiesiskās attiecības ar Valsts kanceleju.

[3.7] Saskaņā ar Valsts kultūrkapitāla fonda likumu projektus izvērtē fonda nozaru ekspertu komisija, kura var būt jau esoša vai izveidota un kuras sastāvā ir septiņi locekļi (8. pants, 12. panta otrā, trešā, ceturtā daļa). Konkursa komisijas sastāvā bija tikai pieci locekļi, tāpēc tās pieņemtie lēmumi nav tiesiski.

[3.8] Konkursa komisijas priekšsēdētāja ir /pers. C/, kura ir arī Fonda padomes priekšsēdētāja. Šāda situācija ir pretrunā labas pārvaldības principam.

[4] SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku. Pieteikumā un tā precizējumā norādīti cita starp šādi apsvērumi.

[4.1] Konkursā un konkursu uzvarētāju izvēlē netika ievēroti Pamatnostādņu noteikto mērķu rīcības pamatprincipi, piemēram, netiek nodalīts sabiedrisko un komercmediju finansējums, jo starp konkursa uzvarētājiem ir arī valsts SIA „Latvijas Televīzija", kura nav nodrošinājusi demarkāciju ar sabiedrisko pasūtītāju, netiek ievērots princips par atbalstu drukātajiem medijiem un to digitālajām versijām, nav veikta mediju daudzpusības izpēte.

[4.2] AS „Delfī" projekts „Latvijas pašvaldību temperatūra 2017" jau bija iepriekš sagatavots vai pilnībā gatavs pirms konkursa noslēguma – Fonda atbalsta logo, un projekta nosaukums jau bija izvietots portālā pirms 2017. gada 26. aprīļa, līgums ar AS „Delfī" tika noslēgts pēc tam, kad projekta izpildījums jau bija publiski pieejams. Konkursa nolikuma 5.1.2. punkts noteic, ka nav pieļaujama piedalīšanās konkursā ar gatavu vai jau realizētu projektu. Tādējādi tiek samazināts kopējais finansējums citiem uzvarētājiem, arī SIA „Izdevniecība Dienas Mediji".

[4.3] Atbilstoši publiskajiem reģistriem SIA „Red Dot Media", AS „Delfī", nodibinājums „Baltijas pētniecības žurnālistikas centrs Re:Baltica", biedrība „Ascendum" nav reģistrēti masu informācijas līdzekļu reģistrā, tādēļ tie nevarēja kvalificēties dalībai konkursā.

[4.4] Saskaņā ar konkursa nolikumu projekta pieteikumus vērtē Mērķprogrammas komisija, kuras sastāvā ir pieci konkursa komisijas locekļi. Savukārt atbilstoši Valsts kultūrkapitāla fonda likumam komisijas sastāvā jābūt septiņiem locekļiem. Tā kā konkursa rezultātus nosaka vērtēšana un punktu sistēma, divu locekļu trūkums pats par sevi var veidot citu rezultātu. Minētais likums neparedz iespēju veidot komisiju, kas sastāv no mazāka locekļu skaita. Līdz ar to komisijas pieņemtais lēmums un secīgi arī gala lēmums par konkursa rezultātiem ir prettiesisks. Turklāt konkursa komisijā tika mainīts Valsts kancelejas pārstāvis, ar kuru projektu vērtēšanas brīdī bija pārtrauktas darba tiesiskās attiecības.

[4.5] Pārkāpumu konstatēšana novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos, kā arī nodrošinātu Mediju pamatnostādnēs iekļauto pamatprincipu un uzdevumu korektu izpildi.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2017. gada 6. septembra lēmumu administratīvās lietas, kas ierosinātas saskaņā ar SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" un SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" pieteikumiem, apvienotas vienā tiesvedībā, apvienotajai lietai piešķirot Nr.A420226217.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2018. gada 9. maija spriedumu pieteicēju pieteikumi noraidīti. Spriedums motivēts šādi.

[6.1] SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" un SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" ir pārsūdzējušas tiesā Lēmumu par finansējuma piešķiršanu projektu konkursā.

Tiesa norādīja, ka projektu konkursa mērķis ir izvēlēties projektus, kas vislabāk atbilst Mērķprogrammas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Tādējādi tiesa nevar pēc būtības kontrolēt iestādes novērtējumu par projektu atbilstību, jo projektu novērtējums attiecas uz konkrētu, otrreiz neatkārtojamu situāciju, to veikusi speciāli tam izveidota komisija, kas vērtējumu veikusi pēc iepriekš zināmiem kritērijiem kā lietpratēji attiecīgajā jomā (*sal. sk. Paine F. J. Vācijas vispārīgās administratīvās tiesības. Vācijas Administratīvā procesa likums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2002, 68.-69. lpp.; Levits E. Ģenerālklauzulas un iestādes (tiesas) rīcības brīvība (II). Likums un Tiesības, 5. sēj. (2003), Nr.7, 203. lpp.*).

Novērtējuma brīvības gadījumā tiesa tikai pārbauda, vai nav pieļautas acīmredzamas kļūdas vai būtiski procesuālie pārkāpumi (*sk. Augstākās tiesas 2013. gada 11. janvāra sprieduma lietā Nr.A42680309 (SKA-53/2013) 8. punktu*).

[6.2] Pieteicējas norāda, ka konkursā netika ievērots neviens no Pamatnostādņu noteikto mērķu rīcības pamatprincipiem.

No 2017. gada 23. martā starp Fondu un Kultūras ministriju noslēgtā līguma Nr.2.5-11-97 „Par piešķirtā valsts finansējuma izlietošanu" (*lietas 1. sējuma 145.-147. lapa*) 1. punkta izriet, ka finansējums Mērķprogrammas īstenošanai tiek piešķirts Pamatnostādņu rīcības plāna (apstiprināts ar Ministru kabineta 2016. gada 8. novembra rīkojumu Nr.666) 1. rīcības virziena „Mediju vides daudzveidība" 1.1. uzdevuma „Nodalīt valsts atbalsta veidus sabiedriskajiem un

privātajiem medijiem" ietvaros noteiktā 1.1.3. pasākuma (turpmāk – pasākums) īstenošanai. Tādējādi sasniedzamais konkursa mērķis ir izvērtējams tieši šā pasākuma ietvaros.

Tiesa secināja, ka atbilstoši minētajam pasākumam paredzēts nodrošināt Mediju atbalsta programmu ieviešanu (Mediju atbalsta fonda izveidi un darbību) nekomerciāla, sabiedriski nozīmīga satura radīšanas veicināšanai medijos, neatkarīgi no to veida un izmantotās platformas, vienlaikus nodrošinot demarkāciju ar sabiedrisko pasūtījumu. Pasākumā par prioritāti ir noteikts atbalsts pētnieciskā, analītiskā un mediju kritikas žanriem, reģionālajiem medijiem.

No minētā kopsakarā ar Pamatnostādnēs aprakstīto problemātiku izriet, ka pasākums paredz mediju atbalsta programmu ieviešanu neatkarīgi no mediju veida un izmantotās platformas, kas attiecīgi raksturo mediju vides daudzveidību. Pamatnostādņu pielikumā jēdziens „medijs" skaidrots tā visplašākajā nozīmē, nepiesaistot to likumā „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā lietotajiem terminiem un reģistrācijas nepieciešamībai, kas ir likumsakarīgi, ņemot vērā mūsdienu informācijas telpas straujo attīstību.

[6.3] Atbilstoši konkursa nolikuma (*lietas 1. sējuma 158.-162. lapa*) 1.3. punktam Mērķprogrammas mērķis ir atbalstīt medijus sabiedriski nozīmīga satura veidošanā un nacionālās kultūrtelpas stiprināšanā latviešu valodā, atbalstot nekomerciālas, sabiedriski nozīmīgas žurnālistikas radīšanu medijos, kuras uzdevumi ir stiprināt Satversmē noteiktās vērtības, valstisko apziņu, latvisko kultūrtelpu, kritisko domāšanu, veicināt mediju atbildīgumu un kvalitāti, kā arī sabiedrības saliedētību uz latviešu valodas pamata ceļā uz Latvijas simtgadi, neatkarīgi no medija veida un izmantotās platformas, vienlaikus nodrošinot demarkāciju ar sabiedrisko pasūtījumu. Zemsvītras atsaucē paskaidrots, ka Mērķprogrammas ietvaros netiek finansēti projekti, kas pilnībā vai daļēji tiek īstenoti sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Saskaņā ar konkursa nolikuma 2.2. punktu Mērķprogrammas konkursā kā vadošie partneri var piedalīties pretendenti, kas ir:

1) īpašnieki tādiem masu informācijas līdzekļiem, kas ir reģistrēti vismaz četrus gadus (prasība par četru gadu termiņu neattiecas uz interneta vietnēm) un kura satura veidošanā iesaistītajam personālam ir saistošs ētikas kodekss (vai rīcības kodekss Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24. panta piektās daļas izpratnē) vai kuru projekta īstenošanā iesaistītais personāls ir ar biedra statusu tādās žurnālistu profesionālajās organizācijās, kuras piemēro pašregulatīvu ētikas kodeksu (2.2.1. punkts);

2) neatkarīgie producenti, biedrības un nodibinājumi, kuru darbība ir vērsta uz žurnālistikas materiālu veidošanu un kuri savai darbībai piemēro ētikas kodeksu vai kuru projekta īstenošanā iesaistītais personāls ir ar biedra statusu tādās žurnālistu profesionālajās organizācijās, kuras piemēro pašregulatīvu ētikas kodeksu, un kuriem ir vismaz viens partneris, kas atbilst 2.2.1. punktam un ar kuru noslēgts līgums par satura izplatīšanu (2.2.2. punkts).

Tiesa secināja, ka konkursā varēja piedalīties ne tikai masu informācijas līdzekļi, kas kā tādi ir reģistrēti atbilstoši likumam „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumam. Konkursa nolikumā paredzētais plašais pretendentu loks, kas var piedalīties konkursā, saskan ar pasākumā paredzēto, proti, veicināt nekomerciāla, sabiedriski nozīmīga satura radīšanu medijos, neatkarīgi no to veida un izmantotās platformas. Tādējādi pieteicēju iebildumi, kas attiecas uz finansējuma saņēmēju plašo loku, ir nepamatoti.

[6.4] Pieteicējas ir izteikušas iebildumus par to, ka finansējums ir piešķirts sabiedriskajam elektroniskās plašsaziņas līdzeklim – valsts SIA „Latvijas Televīzija".

Tiesa atzina, ka konkursa nolikumā šāds aizliegums nav konstatējams. Konkursa nolikuma 1.3. punkts paredz, ka ir jānodrošina demarkācija ar sabiedrisko pasūtījumu. Savukārt 1.4. punkts precizē, ka Mērķprogrammā nevar tikt atbalstīti projekti, kurus mediji īsteno sabiedriskā pasūtījuma ietvaros vai kuru finansējums ir citas publiskā finansējuma medija atbalsta programmas. Mērķprogrammas līdzekļus nedrīkst izmantot kā līdzfinansējumu cita veida nekomerciālam publiskajam finansējumam. Tādējādi Mērķprogrammas ietvaros nevar tikt atbalstīti projekti, kas citādā veidā ir finansēti no valsts puses. Ja tas nav konstatējams, konkursa nolikums neaizliedz arī sabiedriskā medija piedalīšanos konkursā. Minētais saskan arī ar Pamatnostādņu rīcības plāna 1. rīcības virziena 1.1. uzdevuma 1.1.3. pasākumā paredzēto, jo atkārtoti uzsverams, ka tā īstenošana nav ierobežota atkarībā no medija veida. Šā pasākuma ietvaros kā viena no prioritātēm ir minēta atbalsta sniegšana reģionālajiem medijiem, taču jāņem vērā, ka šā pasākuma ietvaros primārais uzsvars tomēr ir uz sabiedriski nozīmīgu saturu.

SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" norāda, ka konkursa komisija un padome nav veikusi atbilstošas pārbaudes, vai tiek nodrošināta demarkācija ar sabiedrisko pasūtījumu. Kā pamatoti norādīja Fonds tiesai sniegtajos paskaidrojumos, atbilstoši konkursa nolikuma 8.3. punktam primāri par projektā norādīto ziņu patiesumu, tajā skaitā par 1.4. punktā paredzēto demarkāciju, atbild persona, kura iesniedz pieteikumu finanšu līdzekļu saņemšanai. Pieteicējas nav norādījušas uz apstākļiem, kas varētu liecināt, ka valsts SIA „Latvijas Televīzija" minēto konkursa nolikuma noteikumu ir pārkāpusi. Arī pēc tiesas pieprasījuma Fonda sniegtajā informācijā (*lietas 4. sējuma 20.-21. lapa*) norādīts, ka valsts SIA „Latvijas Televīzija" iesniegtās atskaites par piešķirto finansējumu (*lietas 4. sējuma 28.-35. lapa*) pārbaudē nav konstatētas neatbilstības.

[6.5] Pieteicējas ir izteikušas iebildumu, ka AS „Delfi" projektam „Latvijas pašvaldību temperatūra 2017" piešķirts finansējums par jau realizētu projektu.

Konkursa nolikuma 5.1. punktā ir noteikti administratīvie kritēriji. Saskaņā ar nolikuma 5.2. punktu, ja projektu pieteikumi kādam no tiem neatbilst, tad tie netiek izvērtēti un atbalstīti. Kā viens no tiem 5.1.2. punktā ir paredzēts kritērijs, ka projekts nav realizēts līdz projektu konkursa noslēgumam. No minētā nolikuma punkta vārdiskā formulējuma izriet, ka konkursam var tikt pieteikti arī iesākti projekti, kas vēl nav pilnībā realizēti līdz projektu konkursa noslēgumam.

No lietas materiālos esošā AS „Delfi" projekta (*lietas 1. sējuma 209.-265. lapa*) izriet, ka tas saistīts ar 2017. gada

pašvaldību vēlēšanām. Kā projekta īstenošanas termiņš norādīts 2017. gada 2. maijs – 31. jūlijs, savukārt atbilstoši projekta norises laika plānam aktīvākā žurnālistiskā darbība un satura veidošana (raksti, intervijas, projekti) paredzēta tieši maijā un jūnija sākumā, kas ir likumsakarīgi, ņemot vērā vēlēšanu norises datumu – 2017. gada 3. jūnijs. Arī atbilstoši AS „Delfi" iesniegtajai atskaitei par piešķirto finansējumu (*lietas 4. sējuma 22.–26. lapa*) konstatējams, ka piešķirtie finanšu līdzekļi izmantoti vienīgi projektā norādītajā īstenošanas termiņā.

Ņemot vērā minēto, nav nozīmes tam, ka portālā *Delfi* attiecīgā projekta platforma bija izvietota ātrāk. Turklāt projektā uzsvars ir uz nekomerciālu, sabiedriski nozīmīgas žurnālistikas radīšanu, proti, saturu, nevis platformu, kurā šis saturs tiek atspoguļots.

Tiesa konstatēja, ka Fonda padomes lēmums par konkursa rezultātiem pieņemts 2017. gada 19. aprīlī (*lietas 1. sējuma 197.-204. lapa*), konkursa uzvarētāji atbilstoši padomes paskaidrotajam publiski paziņoti Fonda mājaslapā 2017. gada 20. aprīlī (*lietas 4. sējuma 20.-21. lapa, ko netieši apliecina arī neformāla sarakste lietas 2. sējuma 53.-55. lapā*), pēc tam izsūtīti individuāli paziņojumi katram projekta pieteikuma iesniedzējam. Pieteicējas norāda, ka portālā *Delfi* fonda atbalsta logo bija izvietots jau pirms 2017. gada 26. aprīļa, kad varēja tiks saņemts individuālais paziņojums, kā arī pirms projekta finansēšanas līguma noslēgšanas, kas ar AS „Delfi" noslēgts 2017. gada 8. maijā (*lietas 1. sējuma 206.-207. lapa*). Ņemot vērā rezultātu publiskās paziņošanas datumu, šāda situācija ir iespējama, turklāt fonda logo ir brīvi pieejams fonda mājaslapā (*sk. http://www.kkf.lv/index/par-vkkf/logo.html, aplūkots 2018. gada 9. maijā*). Tiesa nekonstatēja ierobežojumu Fonda logo izmantošanai tikai pēc līguma noslēgšanas.

[6.6] SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" uzskata, ka atbilstoši konkursa nolikumam katrā konkursa kategorijā finansējums bija piešķirams pieciem projektiem.

Atbilstoši konkursa nolikumam Mērķprogrammā pieejamais finansējums ir 490 000 *euro* (1.2. punkts). Mērķa īstenošanai tiek atbalstīti projekti sešās konkursu kategorijās (1.6. punkts). Konkursa ietvaros var tikt atbalstīti ne vairāk kā pieci projekti katrā konkursa kategorijā (2.7. punkts). Katra pieteikuma minimālā tāme ir 20 000 *euro* un maksimālā tāme ir 80 000 *euro* (2.8. punkts). Par konkursa uzvarētājiem atbilstoši nolikuma 2.7. punktā noteiktajam atbalstāmo projektu skaita maksimālajam sadalījumam pa konkursa kategorijām tiek atzīti pretendenti, kuru pieteikumi ieguvuši augstāko konkursa komisijas novērtējumu un komisijas vidējā izvērtējumā ieguvuši vismaz 65 punktus (6.5. punkts). Ja konkursā ir mazāk uzvarētāju par konkursa nolikuma 2.7. punktā paredzēto vai uzvarētāju pieprasītais finansējums kopā nesasniedz konkursā pieejamo finansējuma apjomu, konkursa komisija ir tiesīga sadalīt konkursā pieejamo finansējuma atlikumu tam pretendentam, kas ieguvis 65 punktus taču nav iekļuvis augstāk novērtēto skaitā, vai esošajiem uzvarētājiem proporcionāli uzvarētāju iegūtajam komisijas novērtējumam, attiecīgi palielinot sasniedzamos rezultatīvos rādītājus (6.6. punkts). Savukārt, ja konkursa uzvarētāju pieprasītais finansējums pārsniedz konkursā pieejamo finansējuma apjomu, konkursa komisija ir tiesīga to sadalīt proporcionāli uzvarētāju iegūtajam komisijas novērtējumam, uzvarētāja pieteikumā piedāvātajai tāmei un pieejamā finansējuma apjomam (6.7. punkts).

No minētajām nolikuma prasībām izriet, ka konkursa komisijai ir plaša rīcības brīvība pieejamā finansējuma sadalē. Konkursa nolikums nosaka minimālās prasības nepieciešamajam novērtējumam (6.5. punkts) un maksimāli atbalstāmo projektu skaitu katrā konkrētā kategorijā (2.7. punkts), pārējo finansējuma sadali atstājot komisijas ieskatā. Tādējādi, ja kādā no kategorijām ir atbalstāms maksimālais projektu skaits ar proporcionāli lielāku novērtējumu un finansējumu, citā kategorijā var tikt atbalstīts mazāks projektu skaits, jo konkursa nolikuma 2.7. punkts neparedz atbalstīt noteiktu projektu skaitu katrā konkursa kategorijā.

Ņemot vērā minēto, SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" iebildumi noraidāmi kā nepamatoti. Turklāt, kā pamatoti norāda Fonds, ja vadītos no SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" piedāvātās konkursa nolikuma normu interpretācijas, tās iesniegtais projekts konkursa piektajā kategorijā (1.6.5. punkts) jebkurā gadījumā nebūtu ieguvis piekto augstāko komisijas novērtējumu.

[6.7] Konkursa komisijā, kas novērtēja iesniegtos projektus, bija tikai pieci locekļi, tas pieteicējas ieskatā neatbilstot Valsts kultūrkapitāla fonda likuma 12. panta ceturtajā daļā noteiktajam par nozaru ekspertu komisiju locekļu skaitu.

Atbilstoši Valsts kultūrkapitāla fonda likuma 3. panta pirmajai daļai Fonds izveidots un tā primārais mērķis ir veicināt līdzsvarotu visu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu valstī saskaņā ar kultūrpolitikas vadlīnijām, ko attiecīgi apliecina 3. panta trešajā daļā paredzētie finansiāli atbalstāmie projekti kultūras jomā un 12. panta otrajā daļā projektu izvērtēšanai paredzētās nozaru ekspertu komisijas, kuru sastāvā atbilstoši šā panta ceturtajai daļai ir septiņi locekļi – attiecīgās kultūras nozares speciālisti.

Mediju politika nav Fonda izveides mērķu un finansiāli atbalstāmo projektu vidū, tādējādi secināms, ka finansējuma sadale šajā jomā ir Fondam deleģētais uzdevums, kas ir īstenojams noslēgtā līguma ietvaros. Līgums ar Kultūras ministriju (*lietas 1. sējuma 145.-147. lapa*) neizvirza speciālas prasības par finansējuma sadales kārtību, tostarp prasības par projekta konkursu organizēšanas un iesniegto projektu izvērtēšanas kārtību. Līdz ar to Fondam ir rīcības brīvība minēto jautājumu regulēšanā.

Kā atzinusi Augstākā tiesā, atbilstoši likuma prioritātes principam privātpersonai labvēlīgu administratīvo aktu, kas regulē tiesiskās attiecības demokrātiskai sabiedrībai un valsts iekārtai būtiski svarīgā jautājumā (vārda un preses brīvība, domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvība, pulcēšanās un biedrošanās brīvība, kā arī politiskā sistēma), iestāde var izdot uz Satversmes vai likuma pamata. Pārējos gadījumos valsts pārvalde var rīkoties arī uz iekšēju normatīvo aktu pamata, jo prasība, lai visas valsts pārvaldes jomas būtu noregulētas ar ārējiem normatīvajiem aktiem, ir pārspīlējums (*sk. 2017. gada 21. marta sprieduma lietā Nr.A420327613 (SKA-213/2017) 10. punktu*).

Finansējuma sadales kārtība nav uzskatāma par tādu demokrātiskai sabiedrībai un valsts iekārtai būtiski svarīgu

jautājumu, kas būtu noregulējams vienīgi ar likumu. Arī juridiskajā literatūrā atzīmēts, ka finansējuma piešķiršana var tikt vispārīgi pieļauta ar valsts budžeta likumu, bet kritēriji, pēc kuriem notiek finansējuma sadale un apmēri, var tikt noteikti ar likumu, bet, ja tāds iztrūkst, – ar pārvaldes priekšrakstu, kuru izdod ministrs vai cits valsts pārvaldes orgāns (*sk. turpat ar atsauci uz Maurer H. Allgemeines Verwaltungsrecht, 14.Aufl., München: Beck, 2002, S.121*).

Ņemot vērā Fondam deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu, tas savas rīcības brīvības ietvaros bija tiesīgs izdod konkursa nolikumu, tajā skaitā nosakot projektu vērtēšanas kārtību un konkursa komisijas sastāvu un locekļu skaitu (*konkursa nolikuma 7. punkts*).

[6.8] Pieteicējas iebilst, ka projektu vērtēšanas laikā ir mainījies Valsts kancelejas pārstāvis, turklāt apšauba, vai nozīmētais pārstāvis projektu vērtēšanas brīdi varēja pārstāvēt Valsts kanceleju.

Kā pamatoti norāda Fonds, konkursa nolikuma 7.1. punkts neparedz Valsts kancelejai darbam komisijā deleģēt kādu konkrētu personu. Šajā punktā atbilstoši Mērķprogrammas mērķim un uzdevumiem ir minētas institūcijas, kuru pārstāvība ir nodrošināma konkursa komisijā.

Valsts kanceleja ar 2017. gada 30. marta vēstuli Nr.6.1.4/25 (*lietas 1. sējuma 163. lapa*) lūdza rast iespēju nomainīt iepriekš deleģēto Valsts kancelejas pārstāvi konkursa komisijā, kas, ņemot vērā valsts pārvaldes darba organizāciju un darbinieku mainību, ir normāla prakse.

Tiesas ieskatā atbilstoši labas pārvaldības principam būtu pareizāk, ka pretendenti tiktu informēti par konkursa komisijas locekļu maiņu, lai nepieciešamības gadījumā varētu izteikt attiecīgus iebildumus saistībā ar minētās personas iespējamo interešu konfliktu. Konkrētajā gadījumā tiesa nekonstatēja, ka pieteicējas būtu apšaubījušas Valsts kancelejas pārstāves /pers. B/ neitralitāti un objektivitāti, līdz ar to nav pamata secināt, ka minētais procesuālais pārkāpums būtu ietekmējis galīgo lēmumu.

Konkursa komisijas vērtējums ir veikts 2017. gada 13. aprīlī (*lietas 1. sējuma 182. lapa*), kas atbilstoši Valsts kancelejas tiesai sniegtajai informācijai (*lietas 4. sējuma 13. lapa*) ir bijusi /pers. B/ pēdējā darba diena Valsts kancelejā. Tādējādi nav konstatējams, ka /pers. B/ projektu vērtēšanas brīdī nebija tiesību pārstāvēt Valsts kanceleju. Jebkurā gadījumā atbildība par tās deleģētā pārstāvja rīcību ir jāuzņemas Valsts kancelejai.

[6.9] Pieteicējas iebilst, ka konkursa komisijas sastāvā ir arī Fonda padomes deleģētie pārstāvji, norādot uz iespējamu interešu konfliktu, jo Fonda padomei ir jāpieņem gala lēmums par finansējuma piešķiršanu.

Fonds tiesai sniegtajā paskaidrojumā norāda, ka šāds funkciju sadalījums ir veidots apzināti, lai lēmuma sagatavošanas un pieņemšanas abos posmos ir nodrošināta pietiekama informācijas sniegšana (savstarpēja saikne), kas tieši vērsta uz labas pārvaldības principa ievērošanu. Konkursa komisijas un padomes mērķi un uzdevumi ir vienādi, proti, tie vērsti uz lēmuma sagatavošanu un pieņemšanu, līdz ar to Fonda padomes locekļu atrašanās gan komisijā, gan padomē nav uzskatāma par labas pārvaldības principa pārkāpumu.

Kā jau konstatēts iepriekš, Fonds deleģētā uzdevuma ietvaros ir tiesīgs noteikt konkursa komisijas sastāvu, tostarp, rūpēs par informācijas apmaiņu un kvalitatīvāku lēmuma pieņemšanu, darbam komisijā deleģējot kādu no padomes pārstāvjiem. Tiesa minētajā apstāklī nesaskatīja labas pārvaldības principa pārkāpumu, kā arī pieteicējas nav norādījušas uz apstākļiem, kas varētu liecināt par deleģēto Fonda padomes locekļu ieinteresētību konkrēta, iepriekš zināma lēmuma pieņemšanā.

[6.10] Tiesa konstatēja, ka konkursā iesniegtie projekti vērtēti atbilstoši konkursa nolikuma 6.2. punktā ietvertajiem kvalitatīvajiem un satura kritērijiem, kuru novērtējuma pareizības pārbaude neietilpst tiesas kompetencē.

Tiesa norādīja, ka tā neveica vispārēju tiesiskuma kontroli, tādējādi konkursa izvērtēšanā vadījās no pieteicēju paustajiem argumentiem. Izvērtējot pieteicēju argumentus, tiesa nekonstatēja, ka kāds no tiem būtu par pamatu Lēmuma atzīšanai par prettiesisku. Līdz ar to pieteicēju pieteikumi noraidāmi kā nepamatoti.

[7] SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2018. gada 9. maija spriedumu. Apelācijas sūdzībā sprieduma nepareizība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[7.1] Secinājums, ka sasniedzamais konkursa mērķis ir izvērtējams tikai konkursa ietvaros, nevis plašāk, ir pretrunā normatīvajiem aktiem.

[7.2] Nav vērtēts pieteicējas arguments, ka konkursa uzvarētāju noteikšanā nav nodrošināta mediju vides daudzveidība, atbalsts drukātajiem medijiem un to digitālajām versijām.

[7.3] No konkursa nolikuma 2.2.1. punkta izriet, ka konkursā var piedalīties masu informācijas līdzekļi. Pieteicējas ieskatā SIA „Red Dot Media", AS „Delfi", nodibinājums „Baltijas pētniecības žurnālistikas centrs Re:Baltica", biedrība „Ascendum" nav masu informācijas līdzekļi ne konkursa nolikuma izpratnē, ne likuma (*iespējams, domāts likums „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem"*) izpratnē. Tiesa secinājumu, ka konkursā varēja piedalīties ne tikai masu informācijas līdzekļi, nav pamatojusi.

[7.4] Lēmumā un spriedumā nav vērtējuma tam, kā valsts SIA „Latvijas Televīzija" pirms lēmuma pieņemšanas ir nodrošinājusi prasības par demarkāciju ar sabiedrisko pasūtītāju izpildi. Prasības izpildi neapliecina tas, ka par projektā norādīto ziņu patiesumu atbild pretendents, jo ir absurdi sagaidīt, ka pretendents pats norādīs, ka nav ievērojis konkursa prasības. Minēto neapliecina arī tas, ka Fonds nav konstatējis neatbilstības valsts SIA „Latvijas Televīzija" iesniegtajā atskaitē par piešķirto finansējumu.

[7.5] Tiesa attiecībā uz AS „Delfi" projektu nepamatoti atzinusi, ka konkursā pretendenti varēja piedalīties ar projektiem, kas ir iesākti un līdz konkursa noslēgumam vēl nav realizēti jeb pabeigti. Vārdam „realizēts" ir arī citas nozīmes, piemēram, „veikt", kas apzīmē nepabeigtu darbību. Pieteicējas ieskatā no konkursa nolikumā lietotajiem formulējumiem

izriet, ka konkursa mērķis ir veidot un radīt, nevis saņemt finansējumu par esošu produktu. Tiesai bija jāpielieto visas tiesību normu interpretācijas metodes, lai panāktu objektīvu, lietderīgu, taisnīgu rezultātu. Tiesa jautājumu par AS „Delfi" projektu nav vērtējusi objektīvi, nav atsaukusies uz faktiem vai normatīvajiem aktiem. AS „Delfi" par savu uzvaru konkursā paziņoja pirms tas oficiāli kļuva zināms.

[7.6] Jautājumu par konkursa komisijas locekļu skaitu regulē Valsts kultūrkapitāla fonda likums, nevis iekšējais normatīvais akts. No normatīvajiem aktiem neizriet, ka gadījumā, ja valsts Fondam deleģē uzdevuma izpildi, Fonds var neievērot Valsts kultūrkapitāla fonda likuma normas.

[8] Fonds rakstveida paskaidrojumā norādīja, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, jo visi apelācijas sūdzībā paustie iebildumi jau ir argumentēti un pienācīgi izvērtēti pirmās instances tiesas spriedumā.

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304. panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[10] Administratīvā procesa likuma 302. panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2018. gada 9. maija spriedumu iesniegusi viena no pieteicējam – SIA „Izdevniecība Dienas Mediji", norādot, ka pārsūdz spriedumu pilnā apmērā.

Pirmās instances tiesas spriedums taisīts gan par SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" pieteikumu, gan SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" pieteikumu. SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" apelācijas sūdzību nav iesniegusi. Tas nozīmē, ka Administratīvās rajona tiesas 2018. gada 9. maija spriedums daļā, kurā noraidīts SIA „Rīgas Apriņķa Avīze" pieteikums, ir stājies spēkā.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa izskata lietu sakarā ar pieteicējas SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" apelācijas sūdzību par pirmās instances spriedumu daļā, kurā noraidīts tās pieteikums.

[11] Pārbaudījusi lietas materiālus, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[12] SIA „Izdevniecība Dienas Mediji" vērsusies tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku, uzskatot, ka konkurss noticis, Fondam pieļaujot vairākus būtiskus pārkāpumus pretendentu iesniegto projektu novērtēšanā un pieteicējai radies tās interešu aizskārums.

Atbilstoši lietas materiāliem konstatējams, ka Fonda padomes 2017. gada 19. aprīļa sēdes darba kārtībā kopumā bija 12 jautājumi (*sk. sēdes protokolu Nr.5 (352) lietas 2. sējuma 242.-246. lapā*). Jautājums par Mērķprogrammā atbalstāmajiem pieteikumiem un arī otrā mērķprogrammā „Atbalsts medijiem sabiedriski nozīmīga satura veidošanai un nacionālās kultūrtelpas stiprināšanai latviešu valodā Latgales plānošanas reģionā" atbalstāmajiem pieteikumiem tika izskatīts kā darba kārtības 2. punkts. Fonda padome Mērķprogrammā atbalstīja 16 pieteikumus no 56 iesniegtajiem pieteikumiem, protokola pielikumā Nr.2 uzskaitīti finansējuma pieprasītāji, iesniegumu nosaukumi, pieprasītais finansējums, kā arī komisijas noraidījuma iemesls vai piezīmes par projekta iesniegumu. Ievērojot Administratīvās rajona tiesas 2017. gada 26. jūlija lēmumā par pieteikuma pieņemšanu (*lietas 2. sējuma 2.-3. lapa*) norādīto, pieteicējas prasījums tiek izvērtēts kā prasījums par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku daļā, ar kuru pieteicējas projektiem „LiVe.Diena", „Diena Pēta" un „Drukātais izdevums „Bērnu diena"" nav piešķirts finansējums un projektam „Ziņu anatomija" piešķirts daļējs finansējums.

[13] Izvērtējusi Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivāciju, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatēja lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Tiesa pareizi konstatēja, ka konkursā iesniegtie projekti tika vērtēti atbilstoši konkursa nolikuma 6.2. punktā ietvertajiem kvalitatīvajiem un satura kritērijiem, kuru novērtējuma pareizības pārbaude neietilpst tiesas kompetencē. Tiesas sniegtā argumentācija spriedumā ir pareiza un pilnībā pietiekama, līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. ceturto daļu pievienojas Administratīvās rajona tiesas spriedumā veiktajam lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, to neatkārtojot.

Konstatējams, ka pieteicējas apelācijas sūdzībā pamatā atkārtoti pieteikuma argumenti, kurus spriedumā jau analizējusi pirmās instances tiesa. Apgabaltiesa uzskata, ka šajā lietā ir jau sniegta argumentācija par visiem nozīmīgajiem jautājumiem.

Kā jau to pamatoti uzsvērusi Administratīvā rajona tiesa, šajā lietā nav iespējama komisijas novērtējuma par projektu atbilstību Mērķprogrammas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem pārvērtēšana jeb pārskatīšana. Tiesas pārbaudes apjoms aptver to, vai komisijas veiktajā projektu vērtējumā nav pieļautas acīmredzamas kļūdas vai būtiski procesuālie pārkāpumi. Apgabaltiesa atzīst, ka šādi būtiski pārkāpumi vai acīmredzamas kļūdas nav konstatējamas, līdz ar to pieteicējas prasījums noraidāms kā nepamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. pantu, 309. pantu, 329. panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Dienas Mediji" pieteikumu par Valsts kultūrkapitāla fonda padomes 2017. gada 19. aprīļa lēmuma (sēdes protokola Nr.5 (352) 2. punkts) atzīšanu par prettiesisku daļā, ar kuru projektiem „LiVe.Diena", „Diena Pēta" un „Drukātais izdevums „Bērnu diena"" nav piešķirts finansējums un projektam „Ziņu anatomija" piešķirts daļējs finansējums.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente S. Gintere

Tiesneses K. Krastiņa

S. Liniņa